Το μυστήριο του πόνου (Μοναχός Μωυσής Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Ιουνίου, 2010

Ένας άνθρωπος που υποφέρει είναι πάντοτε συμπαθής. Ο Ντοστογιέφσκι λέει πως το ζήτημα ενός ανθρώπου που πονά είναι ιερό. Είναι γεγονός πως ο πόνος δεν ωφελεί πάντα τον πονεμένο. Ένας παρατηρητής ενός πάσχοντος σπάνια συμμετέχει πολύ στο άλγος του.

Είναι ένας απλός θεατής, που μπορεί να συγκινείται και να λέει δυο λόγια συμπαθείας, αλλά δεν βιώνει το μαρτύριο του αλγούντος. Ο πόνος σαν θέαμα μπορεί να συγκινήσει κάποιον και να αισθανθεί την ιερότητά του. Έναν που υποφέρει είναι ανάγκη να τον συνδράμω κατά το δυνατόν. Να προσπαθήσω να εμβαθύνω στον μυστήριο του πόνου του.

Ο εκ δεξιών ληστής του σταυρού του Χριστού μετανόησε, βοηθήθηκε και σώθηκε. Ο εξ αριστερών ληστής τα ίδια έβλεπε και άκουγε, το ίδιο πονούσε, αλλά δεν θέλησε να συνετιστεί. Ο πόνος δεν του έγινε ιατρός. Στην ωραία ευαγγελική παραβολή του καλού Σαμαρείτη ο συμπαραστάτης του πληγωμένου ανθρώπου, που συναντά στον δρόμο του, ληστεμένου και ημιθανούς, δεν τον κουράζει με διάφορες και πολλές ερωτήσεις, από πού κρατά η σκούφια του, πόθεν έρχεται και πού υπάγει, τι κάνει, με τι ασχολείται, πώς αισθάνεται και τι επιθυμεί, αν είναι καλός, έντιμος, ηθικός, σοβαρός, αλλά πρόθυμα συντρέχει στο πάθημά του. Ο αληθινός πιστός δεν ζητά πιστοποιητικά για να συνδράμει, κατά το δυνατόν, έναν πάσχοντα. Ένας ελεήμονας, που πραγματικά λυπάται και συμπονά τον πονεμένο συνάνθρωπό του, δεν τον βλέπει αφ’ υψηλού, με οίκτο, με υπεροχή, ούτε ενδιαφέρεται για το μέλλον του. Έχει μάθει να ζει έτσι, δεν μπορεί να μην αγαπά και συμπονά. Την καλλιέργεια της καρδιάς του και τη λεπτότητα της ψυχής του την έχει δωρίσει η πλούσια χάρη του πανάγαθου Θεού.

Ένας ορθολογιστής δεν μπορεί επ’ ουδενί να συλλάβει στο νου του τον λόγο ότι στο πρόσωπο του κάθε φτωχού, ασθενούς, φυλακισμένου, κυνηγημένου, κατηγορούμενου και αδικημένου μπορείς να συναντήσεις τον ίδιο τον Χριστό. Ο Χριστός αγαπά να εμφανίζεται λιτά, άσημα, άδοξα, άφωτα, μακριά από πλατείες, κοσμοσυρροή, οχλοβοή, ταραχή και διαφήμιση. Δεν ξέρω πώς να το πω, αλλά, όπως έλεγε ένας σοφός, ο Χριστός αρέσκεται να θέτει εμπόδια στη συνάντηση μαζί του. Θέλει κατά κάποιον τρόπο να επιμείνεις ταπεινά. Προκαλεί και προσκαλεί σε μία συγκινητική

περιπέτεια, σ’ ένα άθλημα και μια καλή αγωνία.

Η συμπάθεια και η συμπόνια χαρακτηρίζουν την ευγένεια της ψυχής ενός ανθρώπου και του χαρίζουν μυστική, άυλη χαρά, που λέει ο ποιητής, και οι άνθρωποι τη χαρακτηρίζουν ευτυχία. Το κάθε καλό, αν δεν γίνεται αθώα και ταπεινά, χάνει την αξία του. Η αγιότητα έχει τα στοιχεία της αλήθειας, της αγάπης, της θυσίας, της ανιδιοτέλειας. Η αγιότητα είναι σπάνια, όμως, ως μειοψηφία, υπάρχει συνήθως κρυμμένη. Οι άγιοι και ήρωες κάποτε ταυτίζονται. Η ψευτοαγιότητα είναι μια μεγάλη απάτη, ένα ανόσιο μασκαριλίκι, μια σκέτη υποκρισία. Ο Θεός να μας φυλάει από τους ψευτοαγίους, που τρέχουν στους πονεμένους, για να ανέβουν τάχα οι πνευματικές τους μετοχές.

Οι πονεμένοι που γογγύζουν, τρώγονται με τα ρούχα τους, είναι σκληροί και απαιτητικοί και απαιτούν οίκτο αστοχούν και χάνουν το κέρδος της ευκαιρίας να δουν βαθύτερα τον εαυτό τους και με μεγαλύτερη κατανόηση τους άλλους. Ο Θεός παραχωρεί και επιτρέπει τον πόνο στη ζωή των ανθρώπων παιδαγωγικά και όχι τιμωρητικά και εκδικητικά. Είναι συμπονετικός, ιατρός χηρών, ορφανών, ασθενών, φτωχών, αναπήρων. Ελεεί δίχως να ξεσυνερίζεται, να ζητά ανταλλάγματα, το μόνο που θέλει είναι πίστη. Είναι ιδιαίτερα ευγενικός ο Χριστός προς όλους. Ποτέ δεν έβρισε, δεν περιφρόνησε κανένα, δεν πείσμωσε, δεν κάκιωσε, δεν προσβλήθηκε, δεν φέρθηκε με μικροπρέπεια.

Η Ορθοδοξία είναι μια πολυκλινική με αρχίατρο τον Χριστό και θεραπευτές τους λειτουργούς του Ύψιστου. Επειδή δεν αγαπούμε την άσκηση, μας δίνει ο Χριστός τον ακούσιο πόνο, που αποτελεί μια παράξενη καταρχάς αλλά τελικά συγκλονιστική θεραπεία της πέτρινης καρδιάς μας, και μας χαρίζει υπέρτατη ειρήνη, που μας κάνει να αισθανόμαστε αληθινά, ελεύθερα, μακάρια παιδιά του Θεού. Μέσα από τον πόνο γεννιέται το δάκρυ της μετάνοιας και η θέρμη της ικεσίας. Στο κρεβάτι του πόνου πηγάζουν οι ωραιότερες προσευχές. Ο πόνος είναι τελικά γιατρικό. Οι πονεμένοι είναι πλούσια ευλογημένοι. Μακάριοι οι υπομένοντες αδιαμαρτύρητα, ελπιδοφόρα και νικηφόρα το μεγάλο μαρτύριο και μυστήριο του πόνου.

(Πηγή: "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" 20/6/2010)

ΣΧΕΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ:

Ο πόνος στη ζωή μας (Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Γεώργιος Καψάνης, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)